

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Svetlana Țurcanu, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2019, în cauza penală, în privința lui

Boțu Simion XXX, născut la XXX, originar din r-nul XXX, domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 26.12.2017 pînă la 13.02.2019;

Instanța de apel de la 15.03.2019 pînă la 26.06.2019;

Instanța de recurs de la 23.08.2019 pînă la 22.01.2020.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 13 februarie 2019, pronunțată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul Boțu Simion a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, la 24.04.2017, aproximativ la ora 20³⁰, Boțu Simion fiind în curtea gospodăriei proprii din s. XXX raionul XXX, pe fundalul consumului de alcool, în rezultatul unei cerți cu concubina sa Leahu Ariana, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopul său de cauzare de vătămări corporale, de suferințe fizice și psihice, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, i-a aplicat lui Leahu Ariana, o lovitură cu o sapă în spate în regiunea toracelui, cauzându-i leziuni corporale sub formă de plagă penetrantă în cavitatea pleurală stînga, pneumotorace pe stînga, care potrivit raportului de constatare medico-legală nr. 124/D din 27.09.2017 se califică drept vătămare gravă.

Astfel, prin acțiunile sale inculpatul Boțu Simion a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (3), lit. a) Cod penal - *violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare gravă a integrității corporale*, starea de fapt probantă în faza de urmărire penală prin incriminarea faptelor imputate inculpatului fiind demonstrată în totalitate.

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, procurorul, a declarat apel, prin care a solicitat, casarea parțială a sentinței, prin care a încasa de la Boțu Simion, în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu efectuarea

acțiunilor procesuale, raportului de constatare medico-legale, în cauza penală, în sumă de 343 lei 63 de bani.

În motivarea apelului a invocat că, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare. Astfel, în opinia procurorului, instanța de judecată urma să încaseze de la inculpatul Boțu Simion, în contul statului, cheltuielile judiciare efectuate în cauza penală în sumă de 343,63 le.

3.1. Nefiind de acord cu sentința în cauză, avocatul Tatiana Lepădatu în numele inculpatului Boțu Simion, a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Boțu Semion să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În motivarea apelului a invocat că, cauza a fost examinată în procedură simplificată (art. 364/1 Cod de procedură penală), vina în comiterea infracțiunii încriminate a recunoscut-o integral și în cele comise sincer se căiește. La evidența medicilor narcolog și psihiatru, inculpatul Boțu Simion nu se află și nu s-a aflat.

Potrivit caracteristicii, eliberată de Primăria Cinișeuți r-nul Rezina, sub nr. 170 din 15.02.2019 acesta este locuitor a satului Cinișeuți. Anterior a avut încălcări de ordine publică. Pe ultima perioadă de timp încălcări de ordine publică nu a avut. A activat peste hotarele Republicii Moldova. Are la întreținere trei copii minori.

Prin urmare, analizând în ansamblu circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, luînd în considerație că Boțu Simion și-a recunoscut integral vinovăția, consideră că, pentru corectarea și reeducarea inculpatului nu este absolut necesară privarea de libertate și, solicită instanței de apel aplicarea pedepsei conform art. 90 Cod penal, cu suspendarea condiționată de executarea pedepsei.

3.2. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, partea vătămată Leahu Ariana a depus cerere de apel, prin care a solicitat ca lui Boțu Semion să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În susținerea apelului, partea vătămată Leahu Ariana, a menționat că, pedeapsa stabilită lui Boțu Semion este prea aspră, or, acesta este unicul întreținător al familiei, au 3 copii la întreținere și s-a împăcat cu inculpatul.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2019, a fost respins ca nefondat apelul procurorului.

A fost admis apelul avocatului Tatiana Lepădatu în numele inculpatului Boțu Simion și cererea de apel declarată de partea vătămată Leahu Ariana, casată parțial sentința, în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță și anume:

Inculpatului Boțu Simion, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, i se stabilește pedeapsa pe un termen de 5 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, a suspenda condiționat pedeapsa aplicată lui Boțu Simion pe o perioadă de probațiune de 5 ani, obligîndu-l să presteze muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 100 ore.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Astfel, în afară de faptul recunoașterii vinovăției, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, se dovedește și prin următoarele probe administrate în faza de urmărire penală, indicate de către procuror în rechizitoriu și

recunoscute de către inculpat după cum urmează: declarațiile părții vătămate Leahu Ariana (f.d.35), declarațiile martorilor Boțu Nicolai (f.d. 12), Carpovici Serghei (f.d. 14), precum și: proces-verbal de cercetare la fața locului din 24.04.2017 potrivit căruia din gospodăria inculpatului s-a ridicat o sapă metalică cu mâner din lemn cu lungimea de 1,2m (f.d.9), raportul de constatare medico-legală 124/D din 27.09.2017, potrivit căruia la Leahu Ariana, s-a constatat: plagă penetrantă în cavitatea pleurală stânga, pneumotorace pe stânga (f.d.31-32).

Astfel, instanța de apel a considerat că, prima instanță a cercetat în modul stabilit probele prezentate, analizându-le în ansamblu, a adoptat o sentință de condamnare legală prin care 1-a recunoscut pe Boțu Semion vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, starea de fapt probantă în faza de urmărire penală prin incriminarea faptelor imputate inculpatului fiind demonstrată în totalitate.

De asemenea, instanța de fond a argumentat deplin poziția adoptată, atât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, cât și din punct de vedere a prevederilor legale

Instanța de apel a reținut că, sentința primei instanțe a fost contestată de către avocatul Tatiana Lepădatu doar în partea stabilirii pedepsei penale și de către partea acuzării în partea cheltuielilor judiciare, însă ce ține de încadrarea juridică și vinovăție, sentința nu a fost atacată.

Instanța de apel a menționat că, la aprecierea măsurii și mărimii pedepsei, instanța de fond nu a luat în considerare în deplină măsură caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, de circumstanțele săvârșirii acesteia, de circumstanțele atenuante

Din materialele cauzei penale rezultă că, infracțiunea comisă de inculpat, prevăzută de art. 201¹ alin. (3), lit. a) Cod penal este atribuită, conform art. 16 Cod penal, la categoria infracțiunilor grave.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, reieșind din gravitatea infracțiunii incriminate, gradul prejudiciabil al faptei săvârșite și persoana inculpatului Boțu Semion, atitudinea acestuia după comiterea infracțiunii, atitudinea acestuia față de fapta comisă, absența antecedentelor penale, recunoașterea vinovăției în cadrul urmăririi penale, caracteristica pozitivă a făptuitorului, prezența a trei copii la întreținere, este unicul întreținător al familiei, instanța a aplicat o pedeapsă prea aspră față de inculpat, considerând neîntemeiat că în cazul de față este rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa închisorii.

Totodată, instanța de apel a considerat că, prima instanță neîntemeiat i-a numit lui Boțu Semion o pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 5 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, or, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de apel a ajuns la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită cu închisoare real, fiind dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului

În acest sens, instanța de apel a menționat că, inculpatul a conștientizat urmările faptei sale, și-a recunoscut vina în cadrul urmăririi penale, acesta anterior nu a fost judecat, infracțiunea comisă face parte din categoria infracțiunilor grave, însă partea vătămată Leahu Ariana a declarat instanței de apel că în orice familie sunt conflicte, nu dorește ca soțul ei Botu Semion să stea închis, deoarece are nevoie de ajutorul acestuia anume acasă, are la întreținere 3 copii, iar faptul că dânsul stă închis din

contra îi îngreunează situația materială, astfel solicitând să-i fie stabilită pedeapsa nonprivativă de libertate, el este unicul întreținător al familiei.

Mai mult ca atât, instanța de apel, apreciază critic concluzia instanței de fond precum că, după comiterea acestei infracțiuni, inculpatul a mai aplicat violență față de victimă, fiind instituite de către instanța de judecată măsuri de protecție a acesteia, pe care inculpatul din nou le-a încălcat, pentru care fapt a fost condamnat prin sentința Judecătoria Orhei sediul Șoldănești nr. 1-174/17 din 20.06.2018 în temeiul art.320¹ Cod penal la pedeapsa muncii neremunerate în folosul comunității, or, ordonanța de protecție din 19.09.2017 emisă de Judecătoria Orhei, sediul Rezina și care ulterior nu a fost respectată de către Boțu Semion, a fost emisă în urma evenimentului din data de 24.04.2017, care se examinează în prezenta pricină.

Astfel, aceste acțiuni direct sunt legate cu acțiunile din cauza penală de învinuire a lui Boțu Semion, în baza art. 320¹ CP.

Prin urmare, instanța de apel a menționat că în conformitate cu prevederile art. 90 alin.(1) Cod penală, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Apreciind în ansamblu circumstanțele cauzei inclusiv personalitatea inculpatului Boțu Semion, luând în considerație în special politica penală a statelor europene ce derivă din recomandările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei potrivit căreia instanțele de judecată ar trebui să recurgă mai des la pedepse alternative detențiunii când este cazul, instanța de apel a ajuns la concluzia aplicării în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a pedepsei privative de libertate.

Subsecvent celor relatate, instanța de apel a reținut că, sentința primei instanțe a fost contestată de acuzatorul de stat doar în privința cheltuielilor judiciare în sumă de 343 lei, suportate în cadrul urmăririi penale.

Potrivit art. 227, 228, 229 Cod de procedură penală, instanța de apel nu a reținut ca fiind justificate solicitările procurorului privind încasarea de la inculpatul Boțu Semion a cheltuielilor judiciare suportate în cadrul urmăririi penale în sumă de 320 lei, pentru perfectarea raportului de expertiză medico-legală nr. 124D din 27.09.2017, or, instanța de fond just a constatat că, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului cu atât mai mult că acestea sunt cheltuieli până la modificările operate de Legea nr. 316 din 22.12.2017 și intrate în vigoare 09.02.2018.

Mai mult, conform prevederilor art. 228 alin. (4) CPP, expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligațiilor, afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu, astfel sumele solicitate spre încasare cât și suma de 23,63 lei pentru efectuarea acțiunilor procesuale în cadrul cauzei penale, nu pot fi invocate, deoarece norma procesual penală expres prevede că, sumele date ar putea fi încasate, cu excepția cazurilor când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu, fapt neconfirmat de către acuzare.

Instanța de apel a reținut că, procurorul nu a prezentat careva probe concludente că, suma enunțată supra a fost suportată în afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu.

În acest context, instanța de apel a considerat că, cheltuielile judiciare care sunt enumerate în dispoziția art. 227 alin. (2) pct. 5 Cod de procedură penală, nu prevăd expres achitarea din contul condamnaților a cheltuielilor judiciare.

Astfel, ținând cont de normele procesual penale enunțate supra, instanța de apel a conchis că, prima instanță corect și întemeiat a respins cererea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată, acestea urmând a fi puse în sarcina statului.

Subsecvent celor relatate supra, Colegiul penal, constată că, motivele indicate în apelul declarat de către acuzatorul de stat nu pot servi drept temei de admitere a acestuia, motiv pentru care urmează a fi respins, ca nefondat.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe. Recurentul invocă dezacordul cu decizia instanței de apel care a aplicat prevederile art. 90 Cod penal față de inculpat. De asemenea, instanța de apel neîntemeiat s-a bazat pe declarațiile și cerințele părții vătămate, care a solicitat aplicarea pedepsei mai blânde față de inculpat. Astfel, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, instanța de apel nu s-a expus motivat asupra prevederilor art. 7, 61, 75, 76 Cod penal, astfel, nu a efectuat o procedură de individualizare și stabilirea cuantumului pedepsei și neîntemeiat a aplicat prevederilor art. 90 Cod penal.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procuror în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul în recurs invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând temeiurile respective în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

Motivul recurentului, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală precum că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, Colegiul penal menționează că, procurorul nu argumentează asupra căror motive din apel instanța nu s-a pronunțat, ori din conținutul recursului rezultă că, recurentul critică aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, față de inculpat.

Referitor la motivul invocat de recurent care este prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul conchide că, nici acest temei nu și-a găsit confirmare, deoarece instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la casarea sentinței instanței de fond în partea stabilirii pedepsei,

or în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Astfel, referitor la motivul recurentului precum că, instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa și greșit a aplicat prevederilor art. 90 Cod penal, inculpatului Boțu Simion, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat.

La acest capitol, Colegiul penal remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Conform art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, care se pedepsește cu închisoare de la 6 la 12 ani, iar prin prisma art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatului i-a fost numită pedeapsa sub formă de 5 ani închisoare cu executarea pedepsei în instituție penitenciară de tip semiînchis, care este în limitele normei penale.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, ajungând la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Ținând cont de decizia instanței de apel, Colegiul reține că, la stabilirea pedepsei inculpatului Boțu Simion, instanța a ținut cont de principiile de aplicare a pedepsei prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuează răspunderea, de motivul și gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celor culpabili, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării, recunoașterea vinovăției, căința sinceră și, reieșind din scopul pedepsei penale, a considerat posibilă corijarea și reeducarea acestuia fără izolare de societate, dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite pe o perioadă de probațiune de 5 ani, în temeiul art. 90 Cod penal, considerând că aceasta este una echitabilă faptei comise.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal consideră că instanța de apel și-a argumentat hotărârea, care este în corespundere cu prevederile art. 384 alin. (3) și art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, bazându-se pe materialele cauzei și acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, 90 Cod penal.

Colegiul penal menționează că, criticile formulate de recurent enunțate la pct. 5. din prezenta decizie, au fost obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4.1., soluție, pe care instanța de recurs o însușește pe deplin, ori materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au adus la pronunțarea hotărârii recurate.

În aceste condiții instanța de recurs consideră că, n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiurile invocate de către procuror nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Svetlana Țurcanu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2019, în cauza penală, în privința lui **Boțu Simion XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **20 februarie 2020**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan